

Denna rapport är en sammanställning grundad på Utrikesdepartementets bedömningar. Rapporten gör inte anspråk på att ge en fullständig bild av läget för de mänskliga rättigheterna, demokrati och rättsstatens principer i landet. Information bör också sökas från andra källor.

Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer i Jamaica 2015–2016

I. SAMMANFATTNING

Jamaica är en konstitutionell parlamentarisk demokrati med regelbundna val och majoritetsvals-system i enmansvalkretsar. Landet har ett konstitutionsstadgat oberoende rättssystem, som dock är kraftigt överbelastat med bristande resurser. Långa köer och handläggningstider i rättssystemet innebär att brottsoffer och misstänkta får tillbringa lång tid i väntan på rättegång. Bristerna i rättssystemet utgör ett av de främsta problemen för efterlevnaden av de mänskliga rättigheterna i landet.

Yttrandefriheten är god och press och annan media är oberoende i förhållande till den politiska makten. Fackliga rättigheter respekteras i allmänhet och rätten till hälso- och sjukvård samt utbildning är god.

Dödsstraffet finns kvar i lagstiftningen men har inte tillämpats sedan 1988.

Utomrättsliga avrättningar av brottsmisstänkta utförda av polis är vanligt förekommande, även om det rapporteras ha minskat under 2016. Polisen anklagas också för brukande av övervåld. Andra utmaningar mot mänskliga rättigheter är de undermåliga förhållandena i fängelser och häkten, våld och sexuella övergrepp mot barn, våld och diskriminering mot kvinnor samt mot HBTQ-personer. Diskriminering på grund av sexuell läggning är starkt rotad i samhället, liksom homofobi.

Abort är enligt lag förbjudet även i fall av våldtäkt, incest eller dödliga sjukdomar hos fostret. Mödradödlighet som ett resultat av illegala aborter är hög, även om det saknas officiella siffror. FN:s kommitté för mänskliga

rättigheter uppmanar staten att ändra lagstiftningen samt uttrycker oro över kravet på föräldrars tillstånd för sex- och samlevnadsundervisning för barn under 16 år.

Enligt Interamerikanska kommissionen om mänskliga rättigheter söker staten komma till rätta med strukturella problem för att förbättra efterlevnaden av de mänskliga rättigheterna. Regeringen har till exempel meddelat att man avser att etablera ett nationellt institut för mänskliga rättigheter.

II. RÄTTSTATENS PRINCIPER

En princip för god samhällsstyrning

Jamaicansk lag föreskriver ett oberoende rättssystem. Rättssystemet är dock underdimensionerat, överarbetat och i många avseenden dysfunktionellt. Kraven har också ökat på rättssystemet, bland annat som en följd av den kraftigt ökande andelen våldsbrott. För regeringen är ett reformerat rättssystem och en modernisering av de rättsvårdande myndigheterna en nationell prioritet, i syfte att öka medborgarnas säkerhet och minska brottnivån. Förekomsten av våld undergräver medborgarnas förtroende för statens förmåga att skydda dem. Regeringen har sagt att man avser söka komma till rätta med grundorsakerna till det omfattande våldet.

Människors säkerhet har på senare år hotats av de närmast befästa slumområdena som vuxit fram i storstäderna. Ett extremfall inträffade 2010 i *Tivoli Gardens*, Kingston, då säkerhetsstyrkorna utmanades av beväpnade män när de skulle verkställa en utvisningsorder för en ledare i området. De stridigheter som följde ledde till att över 70 civila dödades. En undersökningskommission som tillsattes efter oroligheterna presenterade sin rapport till parlamentet i juni 2016. Rapportens slutsatser har välkomnats och en kommitté har tillsatts av regeringen för att utvärdera implementering av kommissionens rekommendationer för att stärka rättvisa och mänskliga rättigheter.

Korruption är enligt lag straffbart. Justitieministeriet och Riksåklagaren har det övergripande ansvaret att bekämpa korruption. Det har förekommit fall där myndighetspersoner och poliser har lagförts, men kritik förekommer om att lagen inte effektivt efterlevs. Under 2015 åtalades tio myndighetspersoner

samt 22 poliser för korruption, 27 av dessa fälldes. Jamaica återfinns på plats 84 i *Transparency International's* index för upplevd korruption.

I fall av brott mot mänskliga rättigheter kan klagomål framföras till domstolarna. Regeringen är pålagd att söka tvistlösning, men gör ofta inte detta och saknar oftast medel att betala ut skadestånd.

III. DEMOKRATI

De politiska rättigheterna och de politiska institutionerna

Jamaica är i enlighet med sin författning en parlamentarisk demokrati med majoritetsvals-system i enmansvalkretsar, vilket i likhet med många andra samväldesländer gett upphov till ett *de facto* tvåpartisystem.

Parlamentet består av ett representanthus med direktvalda medlemmar och en senat med utsedda ledamöter. Den brittiska monarken är formellt statschef, men representeras lokalt av en generalguvernör. Den största politiska makten vilar hos premiärministern, som utser regeringen.

Valen har varit fria och rättvisa och regeringsmakten har växlat mellan två partier, båda med kopplingar till större fackföreningar. Det mer vänsterinriktade *People's National Party* (PNP), hade senast en kvinnlig ledare som också blev premiärminister, Portia Simpson Miller, medan det mer näringslivsorienterade partiet *Jamaica Labour Party* (JLP) vann med knapp marginal det senaste valet i början på 2016. Efter fem år i opposition återkom då deras ledare, Andrew Holness, som premiärminister.

Den nuvarande regeringen inkluderar tre kvinnliga ministrar, av totalt 18, och i parlamentet finns det 16 kvinnliga ledamöter av totalt 63.

Det civila samhällets utrymme

Både inhemska och internationella civilsamhällesorganisationer, inklusive de som arbetar med mänskliga rättigheter, kan agera utan begränsningar från myndigheternas sida. De har dock ofta otillräcklig finansiering och kapacitet.

Lokala och internationella organisationer för mänskliga rättigheter kan fritt verka i landet och uttrycka sina åsikter. *The Independent Jamaica Council for Human Rights* är landets enda formella organisation som täcker alla aspekter av mänskliga rättighetsfrågor. *Jamaicans for Justice* inriktar sig på frågor

gällande polisens straffrihet, utomrättsliga avrättningar och våldsövergrepp och *J-FLAG* arbetar med HBTQ-frågor.

IV. MEDBORGERLIGA OCH POLITISKA RÄTTIGHETER

Respekt för rätten till liv, kroppslig integritet och förbud mot tortyr

Antalet mord i Jamaicas har länge varit bland de högsta i både den karibiska regionen och i världen. Statistiken för 2015 var 43 mord per 100 000.

Polisen hävdar att våldsamt rivalitet mellan olika kriminella gäng i landet driver upp mordstatistiken. Enligt landets säkerhetsminister utgör brott med olagliga vapen, människohandel, knarkhandel, våld inom familjer och våld relaterat till kortbedrägerier ett hot mot medborgarnas säkerhet. De kriminella nätverken i landet understöds av kriminella organisationer både inom och utom regionen.

Det finns inga rapporter om politiska fångar eller politiskt motiverade försvinnanden och säkerhetsstyrkorna bedöms inte utföra politiskt motiverade avrättningar. Däremot rapporteras frekvent om godtyckliga och utomrättsliga avrättningar av misstänkta brottslingar. Polisens inblandning i utomrättsliga avrättningar och andra övergrepp utgör allvarliga problem, även om antalet utomrättsliga avrättningar minskat betydligt på senare år. Minskningen kan delvis bero på upprättandet av en oberoende kommission för undersökning av sådana övergrepp, *Independent Commission of Investigations* (INDECOM), som mottar omkring 600 klagomål per år. INDECOM:s statistik över utomrättsliga avrättningar har visat på ett minskat antal dödade av polisstyrkor under de senaste åren, antalet uppgick till knappt 100 döda under 2015, från att ha varit över 250 år 2013.

Jamaicas författning förbjuder uttryckligen tortyr, men det finns rapporter om fysiska övergrepp på intagna av polis och fängelsevakter. Förhållandena i landets fängelser är undermåliga, med överbeläggning, otillräcklig tillgång till mat och begränsade möjligheter att få sjukvård. Myndigheterna arbetar med att förbättra förhållandena och har framförallt minskat antalet minderåriga intagna med närmare hälften. Både pojkar och flickor hålls nu i separata anstalter för minderåriga. För att minska antalet vuxna intagna försöker man använda andra påföljder än frihetsstraff, som samhällstjänst och böter, för mindre allvarliga brott.

Dödsstraff

Jamaica har kvar dödsstraffet i sin lagstiftning och anser att det är en fråga för landets egna självbestämmande, inklusive rätten att verkställa det. Den senaste gången detta gjordes var 1988. Jamaica har hittills alltid röstat mot resolutionen om dödsstraff i FN:s generalförsamling.

Rätten till frihet och personlig säkerhet

Lagen förbjuder godtyckliga gripanden. För gripanden krävs en undertecknad arresteringsorder, men polisen kan undantagsvis göra gripanden. Lagen föreskriver att gripna ska delges anklagelser om brott eller bli frisläppta inom 48 timmar, om inte en domare utfärdar ett undantag från denna regel. Det är dock inte ovanligt att folk hålls frihetsberövade längre än så. Om en gripen begär att få ett ombud ska polisen kontakta tjänstgörande advokat. Det finns ett fungerande borgenssystem.

Rättssäkerhet

Jamaica har ett oberoende och opartiskt rättssystem, men det är kraftigt överbelastat, vilket leder till långa förseningar i genomförandet av rättegångar. Domstolsförhandlingar blir ofta flera år försenade och/eller inställda på grund av att vittnen inte infinner sig, bristande bevis eller ifrågasättande av jurymedlemmar.

De lägre domstolarna, som har hand om huvuddelen av fallen, har försökt lägga rättegångar på kvällstid för att minska väntetiderna till rättegång. Man har också prövat alternativa former av tvistlösning. Det finns ett skyddsprogram för vittnen, men många vittnen avböjer att delta eller bryter mot reglerna i programmet. Högsta domstolen prövar alla allvarigare brottmål, inklusive alla mordrättegångar.

Författningen garanterar en rättvis rättegång, inklusive att en anklagad person antas vara oskyldig till motstatsen bevisats, rätt till ombud och rätt att föra motbevisning så som att få bemöta vittnen.

Straffrihet

Straffrihet är utbrett. Regeringen arbetar med att stärka åklagarsidan inom rättssystemet för att undersökningar om utomrättsliga avrättningar av polis ska göras mer effektiva, inklusive att försöka få dem som har flytt landet återbördade för att bemöta åtal. En oberoende undersökningskommission har upprättats för att just sådana fall snabbt och effektivt ska kunna

undersökas. För närvarande arbetar man med över 2 000 fall. Man har noterat att antalet utomrättsliga avrättningar har sjunkit kraftigt.

Yttrande-, press- och informationsfrihet, inklusive på internet

Lagen stipulerar yttrande- och pressfrihet och regeringen respekterar i allmänhet dessa rättigheter. Myndigheterna begränsar inte heller tillgången till internet eller censurerar innehållet. Enligt Internationella teleunionen (ITU) så använde över 40 procent av befolkningen internet 2014. Press och annan media är oberoende och kan fritt ge uttryck för kritiska åsikter om det politiska systemet. Jamaica kom på tionde plats bland 180 länder i *World Press Freedom Index* 2016. Enligt Reportrar utan gränser är den lag som avkriminaliserade förtal, antagen av parlamentet 2013, ett steg i rätt riktning.

Medborgares rättighet att få tillgång till offentliga dokument är lagstadgad. Undantag avser sekretessbelagda uppgifter såsom dokument om nationens säkerhet och ekonomi, dokument som skyddar det allmännas intresse, privata affärshandlingar, regeringsdokument, samt förundersökningar i brottmål. Det är möjligt att överklaga avslag.

Mötes- och föreningsfrihet

Författningen föreskriver mötes- och föreningsfrihet och detta respekteras i praktiken av regeringen.

Religions- och övertygelsefrihet

Grundlagen föreskriver religionsfrihet, inklusive rätten att utöva denna samt att byta religion, och förbjuder diskriminering baserad på religiös övertygelse. Regeringen respekterar dessa rättigheter i praktiken.

Den religiösa gruppen rastafarier har tidigare klagat på bristande möjligheter att använda cannabis för religiösa syften. Ny lagstiftning 2015 om droger gav polisen mindre befogenheter att vidta tvångsmedel vid innehav och bruk av mindre kvantiteter av cannabis och legaliserade visst bruk av drogen.

V. EKONOMISKA, SOCIALA OCH KULTURELLA RÄTTIGHETER

Rätten till arbete, rättvisa arbetsvillkor och relaterade frågor

Grundlagen ger arbetare rätt att bilda fackföreningar och sluta kollektivavtal. Rätten att strejka ges också i *Charter of Fundamental Rights and Freedoms Act*. Det är förbjudet att diskriminera en anställd på grund av fackligt

engagemang och en särskild domstol prövar om en arbetstagare blivit uppsagd på olaglig grund. Lagen gör det också brottsligt att förhindra en arbetare att delta i fackliga aktiviteter eller att avskeda eller straffa en arbetare som utövar dessa rättigheter. De fackliga rättigheterna respekteras i allmänhet och fackföreningar kan arbeta utan inblandning från myndigheter eller politiska partiers sida. Arbetsgivarna respekterar för det mesta lagen som förbjuder antifacklig diskriminering, men det finns dock rapporter som pekar på motsatsen, och om rädsla för att företagsledningarna motarbetar fackligt organiserande på arbetsplatser.

Den fackliga anslutningsgraden har sjunkit stadigt på senare år.

Lagen förbjuder alla former av tvingat eller obligatoriskt arbete. Det har dock förekommit rapporter att barn tvingats till arbete och ett antal fall av misstänkt tvångsarbete har undersökts.

Minimilönen för arbetare är 6 200 JMD för en 40-timmars arbetsvecka, motsvarande ungefär 500 SEK.

Rätten till bästa uppnåeliga hälsa

Den jamaicanska regeringen söker förnya sin betoning på primärvård för att minska bördan på mer avancerad vård. Man har upprättat fyra ”Centres of Excellence” som del av denna förnyelse för att tillhandahålla diagnostik och behandling. Avgifter har avskaffats för alla allmänna hälsokliniker. Regeringen har antagit en nationell strategi för förebyggande av kroniska sjukdomar för år 2013-2018, med särskild uppmärksamhet på förbättrad cancervård.

Abort är enligt lag förbjudet även i fall av våldtäkt, incest eller dödliga sjukdomar hos fostret. Mödradödlighet som ett resultat av illegala aborter är hög, även om det saknas officiella siffror. FN:s kommitté för mänskliga rättigheter uppmanar staten att ändra lagstiftningen samt uttrycker oro över kravet på föräldrars tillstånd för sex- och samlevnadsundervisning för barn under 16 år.

När det gäller personer som lever med hiv så har regeringen genom ett nationellt program arbetat med att stärka möjligheter att få vård utan rädsla för diskriminering och minska antal infektioner. FN:s kommitté för

mänskliga rättigheter uttrycker oro över den stora omfattningen av hiv bland flickor i åldern 15 till 19 år.

Under 2015 genomförde hälsovårdsministeriet tillsammans med civilsamhällesorganisationen *J-FLAG* ett träningsprogram för hälsovårdspersonal för att göra bemötande av HBTQ-personer bättre.

Rätten till utbildning

Grundläggande skolutbildning är obligatorisk och kostnadsfri för barn mellan sex och elva år. För att motverka att många barn stannar hemma för att bistå med hushållsarbete har regeringen satsat stort på ett omfattande program kallat PATH, *Programme of Advancement through Health and Education*, med kontantöverföringar till hushåll där barn går i de allmänna skolorna. Dessa barn får också tillgång till skolluncher och skolskjuts och så småningom till fortsatt utbildning på sekundär nivå. Sedan 2013 fortsätter programmet även på universitetsnivå.

Rätten till en tillfredsställande levnadsstandard

Det finns flera olika program i landet för att främja ekonomiska och sociala rättigheter. Utöver PATH-programmet, som också gynnar gravida, funktionsnedsatta och äldre personer, så finns ett nationellt försäkringssystem som ger finansiellt skydd till familjer vid inkomstförlust på grund av arbetsskada, funktionsnedsättning, pensionering eller dödsfall. Det finns numera också ett program för att arbetsträna och sätta arbetslösa i arbete. I mars 2014 godkände regeringen en ny socialskyddsstrategi länkad till landets nationella utvecklingsplan *Vision 2030*. Strategin syftar till att tillhandahålla ett allomfattande och systematiskt ramverk för att ge socialt skydd i landet.

Jamaica rankas på 99:e plats bland 188 länder av UNDP:s index för mänsklig utveckling 2015.

VI. RÄTTEN ATT INTE UTSÄTTAS FÖR DISKRIMINERING

Kvinnors åtnjutande av mänskliga rättigheter

Våld mot kvinnor och barn fortsätter att utgöra ett allvarligt problem. Lagen förbjuder endast våldtäkt, sexuella övergrepp och våld inom familjen under särskilda omständigheter: att paret har separerat eller ansökt om skilsmässa, om domstolsbeslut fastställer att mannen har besöksförbud eller när mannen

har en av sjukvården diagnostiserad könssjukdom. FN:s kommitté för mänskliga rättigheter uttrycker oro över att aktuell lagstiftning inte ger tillräckligt skydd mot sexuellt våld. Antalet våldtäkter fortsätter att vara högt, även om det officiellt rapporterade antalet har minskat något. Antalet besök på akutmottagningar på grund av våldtäkt pekar på betydligt högre siffror än den officiella statistiken visar. Våld inom hemmen är också vanligt. Olika kriscenter erbjuder rådgivning och stöd för offer av våldtäkter, incest och könsrelaterat våld. Civilsamhällesorganisationer rapporterar att rättssystemet inte hanterar fall av våld mot kvinnor och barn med nödvändig skyndsamhet och allvar. Resurserna för detta bedöms också som otillräckliga.

En nationell policy för jämställdhet slutförs nu i landet och kommer att ge större möjligheter till rättvisa för övergrepp mot kvinnor och flickor. Denna policy ska övervakas och utvärderas av ett *Gender Advisory Council*. Andra institutioner för att främja kvinnors och barns rättigheter är *Bureau of Gender Affairs* och ett särskilt center inom poliskåren för undersökning av sexuella övergrepp och barnmisshandel.

Kvinnors deltagande på beslutsfattande positioner har ökat och kvinnor återfinns inom samtliga sektorer i samhället, inklusive på höga militära befattningar. Lika lön för lika arbete är lagstadgat, men kvinnor har ofta lägre lön än män för likvärdiga arbeten. Sexuella trakasserier och diskriminering på arbetsplatser är ett fortsatt problem. Kvinnor som arbetar som hembiträden anses vara extra utsatta för övergrepp.

Barnets rättigheter

Övergrepp mot barn, inklusive både sexuella övergrepp och mord, är vanligt förekommande. Regeringen har tagit initiativ för att bättre skydda barn. Detta omfattar att stärka föräldrars roll och att ge stöd till olika institutioner som är fokuserade på barns välbefinnande. Man har även introducerat initiativet *UNITE FOR CHANGE*, som skall motverka brottslighet, ge säkrare skolor och hålla barn borta från kriminalitet.

Lagen förbjuder sexuella relationer med barn under 16 år och föreskriver upp till livstids fängelse för brott mot detta.

Det finns en allmän acceptans i Jamaica av fysisk åga som del av barnuppförstran och det finns inget explicit förbud mot detta i

lagstiftningen. FN:s kommitté för mänskliga rättigheter rekommenderar staten i sina sammanfattande slutsatser att införa ett förbud mot aga.

Rättigheter för personer som tillhör nationella, etniska, språkliga och religiösa minoriteter samt urfolk

Rastafarierna i Jamaica utgör en distinkt religiös och kulturell minoritet och lever ofta åtskilda från övriga i samhället. Deras bruk av cannabis i sina gudstjänster har tidigare utgjort ett särskilt problem, men detta bruk har nu legaliserats. Det finns dock ingen lagstiftning som särskilt skyddar dem eller deras traditionella kunskap.

Befolkningsgruppen maroons, ättlingar till slavar som flydde uppe i bergen på 1600- och 1700-talen, betraktar sig som en självständig kulturell grupp, men deltar i allmänna val och samarbetar med myndigheterna. Med grund i ett historiskt fredsavtal med brittena under kolonialtiden besitter enstaka maroonsamhällen fortfarande viss autonomi och landreservat. Gruppen saknar ofta tillgång till vissa samhällstjänster och högre utbildning och anser att regeringen negligerar deras behov. Sedan 2008 hålls årliga konferenser mellan marooner och regeringen.

Diskriminering på grund av sexuell läggning eller könsidentitet

Regeringen motsätter sig diskriminering och våld mot personer, oavsett sexuell läggning eller könsidentitet. Diskriminering på grund av sexuell läggning är dock utbredd i Jamaica. Enligt lag förbjuds så kallade *acts of gross indecency*, som allmänt tolkas som intima relationer mellan personer av samma kön, med straff på upp till två år. I den så kallade *Buggery Act* som ungefär kan översättas till ”sodomilagen” kriminaliseras även anala samlag med straff på upp till tio år. Under året har den senare endast tillämpats i fall av sexuella attacker och övergrepp mot barn och inte för att åtala sexuella relationer mellan samtyckande män. Homofobi är dock mycket djupt rotat och spritt i landet.

En lokal organisation för HBTQ-personer, *J-FLAG*, rapporterade att omkring 100 HBTQ-personer under året ska ha utsatts för diskriminering, våld och andra former av övergrepp, inklusive fysiska attacker. Lika många personer rapporterades ha tvingats fly från sina hem och blivit hemlösa under de gångna åren.

FN:s kommitté för mänskliga rättigheter har i sina sammanfattande slutstatser från den 22 november 2016 med oro noterat diskriminering, trakasserier och våld mot HBTQ-personer och uppmanar staten att vidta åtgärder för att förhindra brott. Vidare uppmanas staten att avkriminalisera sexuella relationer mellan samtyckande vuxna samt vidta allomfattande lagstiftning för att förhindra diskriminering. Staten uppmanas vidare att vidta åtgärder så att den sociala stigmatiseringen av homosexuella personer upphör.

Flyktingars och migranternas rättigheter

Jamaica antog en flyktingpolicy 2009 baserad på Flyktingkonventionen som föreskriver procedurer för att fastställa flyktingstatus och för att säkerställa att de som ansöker har en välgrundad fruktan för förföljelse i sitt hemland. Ansökningar tas emot av en kommitté, *Eligibility Committee*, och det finns en domstol för överklaganden. Man arbetar också med att upprätta en nationell strategi och handlingsplan för migration och integration.

Jamaica är inte något större destinationsland för migration. Tvärtom emigrerar många jamaicaner till framför allt USA. Remitteringar från utlandet utgör en viktig inkomstkälla för många jamaicaner.

Regeringen har antagit en nationell handlingsplan mot människohandel 2015-2018 och 2015 utsåg regeringen en nationell samordnande för att bekämpa människohandel.

Rättigheter för personer med funktionsnedsättning

Både landets författning och rättighetsstadga, *Charter of Rights and Fundamental Freedoms Act 2011*, garanterar vissa rättigheter för personer med funktionsnedsättningar. En ny lag från 2014, *The National Disabilities Rights Act*, syftar även till att främja, skydda och underlätta full och lika tillgång till grundläggande rättigheter och friheter för personer med funktionsnedsättning i undervisning och träning, anställning, politiska uppdrag, hälsovård, bostad och allmänna transporter. Efter antagandet av denna lag har konsultationer genomförts runtom i landet för att upprätta en tillämpningskod för genomförande av lagen om funktionsnedsattas rättigheter.

Personer med funktionsnedsättning möter emellertid fortfarande diskriminering vad gäller bland annat anställning och tillgång till skolor,

oftast på grund av infrastrukturen. I enlighet med den nya lagen byggs nya skolor med tillgänglighet för elever med funktionsnedsättning. Tillgång till hälso- och sjukvård för personer med funktionsnedsättning är allmänt god.

Ratifikationsläget avseende centrala konventioner om mänskliga rättigheter

Konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter, *International Covenant on Civil and Political Rights (ICCPR)* ratificerades år 1975. Det fakultativa protokollet om enskild klagorätt och det fakultativa protokollet om avskaffandet av dödsstraffet har inte ratificerats.

Konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter, *International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights (ICESCR)* ratificerades år 1975. Det fakultativa protokollet om enskild klagorätt har inte ratificerats.

Konventionen om avskaffandet av alla former av rasdiskriminering, *International Convention on the Elimination of all forms of Racial Discrimination (ICERD)* ratificerades år 1971.

Konventionen om avskaffandet av alla former av diskriminering mot kvinnor, *Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women (CEDAW)* ratificerades år 1984. Det fakultativa protokollet om enskild klagorätt har inte ratificerats.

Konventionen mot tortyr, *Convention Against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (CAT)* och det fakultativa protokollet om förebyggande av tortyr har inte ratificerats.

Konventionen om barnets rättigheter, *Convention on the Rights of the Child (CRC)* ratificerades år 1991. Det tillhörande protokollet om barns indragning i väpnade konflikter ratificerades år 2002. Det tillhörande protokollet om handel med barn, barnprostitution och barnpornografi ratificerades år 2001.

Konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, *Convention on the Rights of Persons with Disabilities (CRPD)* ratificerades år 2007.

Konventionen mot påtvingade försvinnanden, *International Convention for the Protection of All Persons from Enforced Disappearances (ICED)* har inte ratificerats.

Flyktingkonventionen, *Convention Relating to the Status of Refugees (Refugee Convention)* ratificerades år 1964. Det tillhörande protokollet ratificerades år 1980.

Romstadgan för internationella brottmålsdomstolen, *Rome Statute of the International Criminal Court (ICC)* har inte ratificerats.

Regionala instrument

Amerikanska konventionen om mänskliga rättigheter, *American Convention on*

Human Rights (ACHR), ratificerades år 1978.

Tilläggsprotokollet om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter och tilläggsprotokollet om avskaffandet av dödsstraffet har inte ratificerats.

Erkännande av Interamerikanska domstolens (*LACHR*) jurisdiktion, har inte accepterats.

Interamerikanska konventionen för förebyggande och bestraffning av tortyr, *Inter-American Convention to Prevent and Punish Torture*, har inte ratificerats.

Exempel på svenskt och internationellt arbete rörande mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer

EU ger ett betydande stöd till Jamaica inom området mänskliga rättigheter, inte minst genom samarbete med FN kring frågorna, inklusive arbetet mot våld mot kvinnor och främjandet av jämställdhet. EU har vidare flera större program inom rätts- och säkerhetsområdet, bland annat för att minska väntetider för domstolsprövning och mot korruption. Det finns nio FN-organ i Jamaica och flera arbetar med frågor om mänskliga rättigheter.

I den universella granskningsmekanismen (UPR) vid FN:s råd för mänskliga rättigheter gav Sverige rekommendationer till Jamaica som berörde lagstiftningen som kriminaliserar HBTQ-personers sexuella relationer och HBTQ-personer mänskliga rättigheter i övrigt. Fokus låg även på bristen av ett förbud mot barnaga och övervåld från polis.